

ВИЗНАЧЕННЯ ВІК-ЗАЛЕЖНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ХРОНІЧНОГО СИСТЕМНОГО ЗАПАЛЕННЯ У ХВОРИХ НА ГІПЕРТОНІЧНУ ХВОРОБУ ТА ПРИ ПОЄДНАННІ З ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ

Немцова В.Д., Потейко П.І., Тиха І.А., Березняков В.І., Риндіна Н.Г., Корчевська Г.І., Кравчук С.Л.

Навчально-науковий медичний інститут Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» м. Харків

В останні роки все більш уваги звертають на роль латентного запального процесу при різних патологічних станах та можливий зв'язок з віком.

Мета: визначити вікові відмінності рівнів С-реактивного протеїну (СРП) та фактору некрозу пухлини- α (ФНО- α) у хворих на гіпертонічну хворобу (ГХ) та при поєднанні з цукровим діабетом 2 типу (ЦД2Т).

Матеріали та методи: включено 40 пацієнтів з ізольованою ГХ (група 1) та 96 пацієнтів з ГХ II стадії та ЦД2Т (група 2). Усі пацієнти були поділені на дві вікові підгрупи: віком 44-60 років та віком від 61 до 75 років. Контрольну групу склали 20 осіб без серцево-судинних та ендокринних захворювань, ідентичних пацієнтам за статтю та віком. Концентрацію СРП та ФНО- α натщесерце в сироватці крові вимірювали імуноферментним методом.

Результати: При порівнянні рівнів СРП між групами однієї вікової підгрупи були виявлені достовірні відмінності між пацієнтами груп 1 та 2 віком 61-75 років та групою контролю ($p=0,001$), між пацієнтами груп 1 та 2 ($p=0,035$). Серед осіб віком 44-60 років рівні СРП достовірно між досліджувальними групами не відрізнялись ($p>0,05$). Плазмові рівні ФНО- α між пацієнтами віком 44-60 років усіх груп вірогідно не відрізнялись ($p>0,05$), але серед осіб віком 61-75 років спостерігались достовірні відмінності при порівнянні пацієнтів групи 1 і 2 ($p=0,014$), та між пацієнтами групи 1 та контрольною групою ($p=0,026$). Коморбідний перебіг ГХ і ЦД2Т супроводжувався достовірним підвищенням рівня СРП ($p=0,028$) та зниженням рівня ФНО- α ($p=0,004$) у осіб старшої вікової групи у порівнянні з пацієнтами віком 44-60 років. Дисперсійний аналіз рівнів СРП та ФНО- α з урахуванням вікової підгрупи виявив значний вплив віку на ці показники в усіх групах.

Висновки: Отримані дані свідчать про значимість хронічного запалення як вік-асоційованого процесу незалежно від супутнього захворювання та його роль не тільки як патогенетичного фактора розвитку та прогресування ряду захворювань, але й важливої ланки процесу старіння